

Стар. Редакције и Админ.:
Космајска ул. бр. 22.

Огласи се дају у Админ.
Цена утврђена.

Исплаћена се писма не при-
мају. — Рукописи се не
не враћају.

Има, рукописе, новац и
ве остало што се односи
на лист, слати власништву
листа.

СТРАЖА

Адреса за телеграме:
„СТРАЖА“ — БЕОГРАД

Претплата за Србију
на пошти:
на годину . . . Дан. 12.—
„ шест месеци . . . 5.—
„ три месеца . . . 3.—
„ један месец . . . 1.—

Претплата за иностранство
на пошти:
на годину . . . Дан. 30.—
„ шест месеци . . . 15.—
„ три месеца . . . 7.50

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА. 1092

Издаје сваки дан у 6 ч по поштом.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

НЕМЦИ БЕЖЕ

Укиштена два немачка корпуса

ПЕТРОГРАД, 17. фебр.

После крваве и упорне борбе код Држанина Руси су успели да пробију центар немачки. Два немачка корпуса у паничном страху су напустили борбену линију и бежећи ка руско-пруској граници.

Руско наступање је продужено успешно на целој линији. После борбе код Држанина у којој је заробљено преко 10.000 Немаца и задобивен огроман ратни плен. Руси су потисли Немце до границе.

Грчка и Бугарска

Грчко-турски спор добија озбиљан карактер.

После силних међусобних неспоразума и међусобних спорова балкански народи су одахнули душом када је телеграфска жица јавила да је грчко-турски спор, који је обећавао нов пожар, решен мирним путем. Међутим, одмах после неколико дана по ове телеграфске жице из Софије јавила је о новом спору, о спору између Грчке и Бугарске, који је зат гао још јаче и иначе затегнуте односе између ових двеју земаља.

Према последњем телеграму о овом спору, грчка је влада енергично одбила сва тражења бугарске владе, изјављујући да на њих не може никак да пристане. Вођена помишљу, да ће Грчка у иначе већ затегнутим односима примити бугарске захтеве и разлоге, на основу којих је и подкрепљавала своја тражења, бугарска је влада учинила корак у Атини баш онда, када се очекивало да сваког момента Грчка зарати са Турском.

Међутим, исто тако изненада дешла је и вест да је спор грчко-турски решен повољно по Грчку. И по-вести-ма, црпљеним у софијским званичним круговима, софијска влада није желела одговор на њено тражење, бар

не у тим часовима. За њу би много повољније било, да је грчка влада у новоствореној ситуацији прешла преко тражења. Бугарска дипломатија, која тако лако уме да ћути и да буде мирна, кад је то погребно, обутала би.

Међутим, атинска влада познавајући добро Бугаре, разумела их је врло добро. Лукави Венизелос знао је да ће софијска влада после извесног времена, кад за њу дође угодно време, стрести понова праšину и тражити одговор и зато је одмах по решењу спора са Турском изјавио да Грчка никако и ни под којим условом неће и не може да пристане на бугарске захтеве. Шта више у атинским круговима блиским влади, говори се да је Венизелос дајући одговор софијском посланику рекао одсечно: да атинска влада неће уопште одговарати на исте захтеве ако јој се буду стављали.

Оваква одсечна изјава учинила је тежак утисак на бугарске званичне кругове, који су рачунали лов у мутној води. Бугарска шовинистичка штампа, (а она је безмало целокупна таква) примила је ово са највећим огорчењем и отворено прети Грчкој. „Камбана“ орган владин

тражи да влада одговори равном мером „овом грчком безобразлуку“ а ако устреба нека сружје утера памет осиним политич рима из Атине. Односи између Атине и Софије затегнути су још јаче и на Балкану искрснула је нова опасност, од новог пожара, чије се последице тешко могу одредити и сагледати.

Наши Адвокати

Г. Министар Правде е примају адвоката несебесника у државну службу.

На кратка писмена питања која су потекла из Народне Скупштине, за време садање паузе у држању седница скупштинских, министар правде дао је ову изјаву:

1. До сада од адвоката није се јавио нико, за помоћ да му се адвокатска зарада наплати и према томе нисам се ни могао ни трудити у том погледу, а ако ми се ко од адвоката обрати са тражењем помоћи, ја сам вољан да му молби изађем на сусрет.

2. „Налазим да држава не може исплаћивати бранилачке награде из своје касе, али изјављујем да сам вољан да свакога адвоката, коме је потребна помоћ у овим тешким временима, и ко ми се заисту обрати, помогнем да добије онакву позајмицу какву добијају и остала лица која су овим ратом оштећена и која се налазе због рата у новчаној неприлици.“

3. „Стоји то, да ми је г. председник адвокатског Удружења обратио пажњу на то, да би према адвокатима, који нису на војној дужности, требало имати признања и по могућству дати какву службу. На ову преставку г. председника К. Николића адвоката, која је била прихваћена и од друге г. г. адвоката, ја сам одговорио: да ћу врло радо учинити све што ми је могуће, да се по могућству поправа положај оних адвоката, који су дошли у тежак положај, због дугогодишњих ратних прилика, јер узимам живог учешћа у тешком њиховом стању и као шеф Министарства Правде и као њихов дугогодишњи колега. У овом погледу радио сам и радићу све што могу. Тако изложив представку ја сам одмах саопштио седници Министарског Савета и са своје стране живо је подпомагао, па је она и прихваћена, као умесна, од стране Министарског Савета. У току времена мени су се јавила 2—3 адвоката, који су желели службу у ресору Министарства Унутрашњих Дела с молбом да их по могућству задовољим.

Неки су тамо службу и добили, а ја сам вољан потпомоћи и друге, а то ћу и учинити. Наравно у конкретним случајевима, успех неће зависити само од мене.

Употреба адвоката, у служби мога ресора, врло је отежано, због оскудице разних места и других специјалних

погодаба; али ћу ја и то учинити шта будем могло, и радоваћу се ако будем могао потпомоћи добре адвокате у њиховом тешком положају.“

Или — или

БУКУРЕШТ, 17. феб.

Јављају из Петрограда да је једна личност из владајуће куће односно држања Румуније изјавила, како се Румунија боји од српско руске хегемоније на Балкану, и како услед овога румунска дипломатија по рецепту из Беча и Берлина журно ради на стварању једног грчко бугарско-румунског блока, који би онемогућио хегемонију. Међутим, Румунија грешити и њени државници не разумеју и не схватају интересе своје отаџбине. Али зато они треба да знају да и том стрпљењу има краја и да ћемо једног дана ми и Румунију метнути на страну наших непријатеља.

Босфорски болесник

Цариград пред падом. — Паника

Букурешт, 16. феб.

Могућност да савезничка флота сасвим продре у Дарданеле и њима овлада изазвала је у Цариграду панику. Знатан део трупа малоазијских доведен је у Цариград да брани варош. По једној

неотврђеној весте Султан је са владом и осталим надлежностима напустио Цариград и склонио се на малоазијску страну.

— Побуна малоазијских трупа —

Букурешт, 16. феб. Малоазијске трупе које се налазе у Смирни побуниле се и отказале послушност. Образован је преки суд. Генералисим, који је допутовао у Смирну у циљу инспекције одпутовао је изненада у Цариград, код трупа.

Побуна се шири

Атина, 16. феб. Јављају да је у више гарнизона у Малој Азији дошло до побуне, које узимају широке размере.

Ратна статистика

— Европа у мирно време —

У мирно време европске државе држе под оружјем 5 милиона војника. Издатци око њихова издржавања износе колосалну суму од пуних 14 милијарди.

Статистика увеличавања расхода немачке војске

години	војска	флота
1872	324.800.000	36.000.000
1876	388.000.000	49.000.000
1877	372.100.000	42.000.000
1886	517.200.000	56.000.000
1891	585.000.000	84.000.000
1895	627.000.000	126.000.000
1901	670.000.000	210.000.000
1906	752.000.000	246.000.000
1910	817.000.000	442.200.000
1914	1216.000.000	488.000.000

На једну пољску у главу пада.

држава	904	913
Германија	14 дин.	21.
Аустрија	8	11.
Италија	10	15.
Русија	7	11.
Француска	19	29.
Енглеска	31	33.

Јапан и Кинај

— Преговори о мирном решењу спора. —

Петроград, 16. феб. Из Петрограда јављају да се између Токија и Пекинга

воле преговоре односно мирног решења јапанско кинеског спора.

Као основица за преговоре служи предлог Јапана који тражи: 1) Признавање Јапану свих оних права, која је имала Немачка у Шандушу. 2) Знатне концесије у Манџурији! — Судећи по писању и једне и друге штампе преговори ће успети, пошто ће Кина најзад морати да пристане на све оно што тражи Јапан.

Незадовољство у Немачкој

— Италија и њени бивши савезници. —

Последњих дана немачка штампа пише веома жучно о Италији и њеном држању у данашњој ситуацији.

Берлинер Л. кал Анцајгер и Франкфуртске Новине пишу, да се Италија понаша тако, да Немачка и Аустрија треба да су помирене са тим фактом, да ће их Италија у згодном моменту по њу изненадити. Римски званични кругови иако нису против нас нису ни за нас, ако није с нама, он је против нас. Зато, — веле Франкфуртске Новине — требало своју пажњу да сконцентришемо и на Италију, да нас не би изненадила. Дужност је наше савезнице Аустрије, да добро утуби своје да је увек припремна на одбрану наших интереса од нашег бившег савезника.

Наше поште

— Међународни саобраћај поштанских пакета —

По споразуму са господином Министром Финансија и Инспекцијом Војне Пошта, Господин Министар Грађевина одобрио је, да се од 18. фебруара (3 марта по новом) ове године, код наших пошта установи служба међународних поштанских пакета, која је од почетка рата била обустављена.

Осим поштанских станица у Бајиној Башти, Богатињу, Владимирцима, Гроцкој, Камени-

ци, Крупњу, Лешници, Лозници, Љубовији, Шабачкој Митровици, Герачици, Умци и Шапцу, све остале поште, како оне у позадини тако исто и оне на војном делу, примаће и отправљати пакете за оне земље које врше ову службу, изузимајући Аустро-Угарску, Немачку, Турску, Бугарску и Румунију (за Бугарску и Румунију одложено за извесно време, докле се не отклоне сметње око увоза пакета).

Примаће се пакети без означене вредности али могу бити оптерећени доплатом

Према најновијем царинско-поштанском поступку, поштанске станице неће вршити царинење по званичној дужности, него ће све приспеле пакете из иностранства предвати скопљанској и нишкој цариници на царинење, а примаоца ће само извештавати о доласку робе. У скопљанској цариници царинење се пакети за Нове Крајеве, а у нишкој они који гласе за места у старим грацима. Пакети за Битољ и места у његовој околини царинење се у битолској цариници.

Приматоци поштанских пакета, нарочито они који не живе у месту где се царинење врши, дужни су да на време овласте способно лице, које ће у место њих од поште откупити спроводни лист и робу царинити.

Како је у Шапцу

— Живот. — Животне намирнице. — Заслужује највеће одликовање. —

Шабац, 14. феб.

Од када вам нисам писао! И ево данас после толико месеци, после толиких крвавих, тешких али и слом увенчаних дана, ево да вам се јавим из овог лепог града, који је толико пута био раније помињан у ступцима нашег, овде тако радо читаног листа. Док сам само раније писао о коцки, нијачењу, простим љубавним догађајима; чудним просидбама и свадбама, које се после три дана свршаваху

у — духовном суду, данас, дамак вам о томе не могу да пишем. Рат који је покосио најбоље синове, рат који је поља и њиве опустошио, и најзад рат, који је толика села и вароши претворио у пустош ставио је хладну и немилосрдну руку и на овим лепим местом. И данас у место песме, свирке, игранке, у место веселог смеха, у место авантура на Камичку, у место писка хеманета, Шабац ћути. Мислио би човек да спава. Шабац је разрушен и треба ће много вредних руку па да се поправи.

Последња српска победа, последњи успеси српских бајонета одсвинули су и овде и свет се мало по мало враћа у згаришта. Дућани и кафане

раде у велико, те је Шабац бар преко дана нешто живљи, и бар нешто мало личи на варош.

Власт нам је одлична и ми се с правом са њоме поносимо. Чим је приметила да има доста живала, она је одредила таксу за пролају животних намирница. Да напоменемо неке. Тако месо говеђе добијемо по 1 дин. кгр. свињско 1.40, маст 1.60; шећер 2.—; со 0.20; хлеб 0.50; и т. д.

За све ово на првом месту треба одати благодарност начелнику станице, који улаже огроман труд, неби ли се Шапчанима што више помогло. Хвала му.

Др. Кока

У Белгији

— Успех белгијске војске —

ПARIЗ, 15. фебруара. — Белгијска војска је разорила својом артиљерском ватром немачка утврђења и заузела је једно пољско добро на десној обали Изера. Један белгиски звијтичар је бомбардовао станицу Остенде. Ремс је опет бомбардован. Око 60 граната је испалено на варош од којих један део на катедралу. У Шампањни смо знатно напредовали. При крају јучрашњег дана освојили смо два немачка утврђења, једно северно од Перта а једно северно од Босежура. Сам тога смо напредовали између те две тачке и северозападно од Перта смо задобили и заробљеника. Укупни број немачких војника који су се предали за ово 10 дана, веома је велики. Јављају за веома јаку артиљерску борбу у Горњем Мезу. Напредовали смо у Вогезима у области Хртман и Вилкеркопф.

Дневник једног артиљерца

ИЗ СРПСКО-АУСТРИСКОГ РАТА.

17

9-IX. Јутро оштро и хладно одма најутра ступисмо у борбу. Ја сам туко Цити десно од њега а друга хаубица Биљег и његову најближу околину.

У 8 сати вече непријатељ изврши напад са Биљега али га наша пешадија снажно дочека и потпомогута артиљеријом одби и одузе им добро утврђени положај Биљег.

10 IX. Данас је непријатељ у више махова покушао да поврати Биљег али смо му увек показивали песницу шиљући му по које зрно те се

мораде помирити са судбином пошто напред не може.

11 IX. Освануо је за мене некако врло брзо т.ј. ноћ ми је се учинила са свам кратка. Спавао сам ноћас тако тврдо да нисам ни осетио ни чуо кад је друга хаубица избацила 1 зрно око 11 сати ноћу прем да сам од ње био удаљен свега 25-30 корака. Јутро је влажно и магловито.

За време док је трајала магла наши се пешаци повукоше са Биљега без зрна барута, и тако Биљег заузеше опет непријатељи. И данас

ФЕЛТОН

Кајзер и поданик

Највећа врлина Виљема II. бар за Немце, јесте да је у њему оличен идеал модерног Германа: безобзиран, инкарнација оног наука, да је сила право, да правда само онда вреди ако иза ње стоје оклопљене песнице и бајонети, истрајан, раден, „свезнајући“, у болесној мери самосвестан. Поред толико непријатних случајева за две три последње године (процес Ајлебург, процес Штеслов, публикација у Дељи-Телеграфу, инцидент са лордом Твидом, Кенигсбершки Gottesgnadentum) остао је Виљем II. у широком слојевима свога народа и даље понос и полубог. Тешко је преставити како Немциштују

и величину свога Кајзера. Речено је једном да у Немачкој неми грађана него „подачика“, што је оправдано. Пројуре ли жути дворски аутомобил Unter den Linden, светиња образује дворед у војничком ставу и гологлаво, без узвика, тупо још гледа за својим Кајзером. Винзати низам је у Немачкој сразмерно јако развијен. Пруски народ немајући светитеља обожава своје великани, свога владоца. Такви су Пруси били увек. Ко иоле има смисла за хумористичне ствари, тога изврсно мора забављати т. зв. мартовска „револуција“ (1848 г.) и у Баварској, и у Пруској па и у Бечу. Испочетка допало им се да се играју „грађанске гарде“, али кад су видели да то кошта главе, распршташе се. Саветник Мартин оно мало узрујаности у политичким круговима новембра 1909. назвао је „новем-

барска револуција“. Посланици и високо чиновништво са заветношћу очекиваху повратак канцелара Било а из значајне аудијениције 17. новембра 1909. али народ и интелекција, не хајући за такве „господске“ послове, мирно су радили своје послове у фабрики, трговини, радионици и канцеларији. Да није било новина не бих ни примио да сам у „револуционарној“ земљи.

„Отернхаус“ је дупке пуна, кад цар или чланови династије присуствују представи. Ко има при томе више гледалаца, аутор или династа, то не знам. Чудновато ми је да режија још није дошла на ту идеју да приликом таквог владоачевог гостовања подигне цене. Држим исплатило би јој се. Но право појма о лојалности и поштовању династије у Пруској можемо стећи о рођендану Виљема II. — 27.

јануара. Све радње и трговине већ су у 9 сати затворене. Пред вече се осветле изложни у којима на цвећем засутом педесталу, као на олтару, стоји биста Кајзера. Окупљени свет истина, не приклања колена као аустријски хофрати и финансијери, по шпанолској етикети Хабсбурговца, пред сликом његовога владара, али из зажарених очију јасно им се може видети, како им је тај човек намрштена чела и скресаних брка — све.

Напоследку, немачка наука — Кант и Штрас — здерали су Бога и Христа са њиховог престола, но ни један није се дрзнуо да задрма на Кајзеровом трону, па и ако у ког интелектуалца нема оног специфично немачког „монархистичког осећаја“ онда је монархист по увиђаности да је то за данашњу Немачку најздравија владавина.

И увек патриотички Пруси иде у ресторане и пивнице великих историских имена, пре свга Хенцолерна. И кафе-тијер Кајзер Кафе а схватио је већ оно, што ће и позоришна режија учинити: на рачун своје високе фирме и пфеника наплаћује на кафу више од осталих.

Ратна пошта

Ко би знао нешто куда се налази Петар С. Ивановић редов 18. пука 2. позива родом из В. Градишта нека јави његовог брата Миливоју С. Ивановићу ср. економу у Кладову где ће добити добру награду.

Моли се Висарион Николић, студент да се јави Жарку М. Милићевићу, студенту — Свилајнац где се налази сада.

смо тукли али без оне свакидашње воље пошто су наши пешаци напустили тако добар положај!

Данас је врло променљиво време. Час сунце греје као у јулу, час падне магла као у новембру, час тиха киша као у пролеће, чак пак вјерка ветар као у мају. По неки пут доноси нам мирис као из раја, после онег долази смрад као из пакла. Тако дочекасмо и вече ведро јасно и тихо. У 8 часова отпоче врло јака пешачка борба која се после избачених наших 3 зрна утиша и ми легосмо да спавасмо.

12 септембар освану са густом маглом тако да се на 10-15 м. ништа не види. Данас нити непријатељ напада нити га ми дирамо, свима нам је потребан одмор и једва чекамо да се одморимо. У 8 сати вече поче киша да пада а у исто време отпоче и доста јака пешачка и митраљеска борба. Са 3 зрна ми ову каламбуру умирисмо па после легосмо да спавасмо, а киша поче још јаче да пљушти. Киша пљушти све јаче а и ветар поче да дува и да баца кишу под шатор. Ова ми је се ноћ учинила најдужа у мом досадашњем веку. Хладна као лед, страшна као већина продужила се у бесконачност. Пробудим се око пола ноћи, леђа ми се укрутила а ноге укочиле од зиме. Устадох, растрчач се мало те се колико толико угрејач. Али на то не може. Киша још пада, погледах у сат тек 12 часова (после ноћи) и легдох понова.

мисије Леди Пеџ-т, скупио је у Сефеку у Вирђини, 2000 динара и преко своје сестре послао нашим рањеницима. Хиљадали се оваки.

† Др. Влада Томић

Из Аранђеловца нам јављају да је тамо умро од тифуса др. Влада Томић, београдски лекар.

Прилог

Г. Лазар Радосављевић, арт. мајор дао је госпођици Јованци Св. Николајевићевој која је у енглеској санитарској мисији у Скопљу, 150 динара, да је раздели рањеницима.

Тај прилог је дао за успомену свога друга мајора Вел. Ђукнића.

Малиша Глишић

Наш познати академски сликар оболео је у Нишу од пегавог тифуса.

Г. Глишићу желимо што скорије оздрављење.

† Вукосава Крстмановић

У добу када преживљујемо судбоносне часове, када нам на бојишту налају синови када од опасне болке тифуса у миру наши лекари, у добу када смртна коса не штети никога, српску уметност задеско је тежак удар. Симпатична и талентована глумица Вукосава Крстмановићка, су пруга управника повлашћеног позоришта „Стерије“ испустила је своју племениту душу у најбољем добу своје младости. У једном од идућих бројева проговоримо опширније о њој и њезиним заслугама на пољу наше смртне уметности.

Г. М. Муановић

Јуче смо нехотично нанели увреду г. М. Муановићу академском сликару; објавивши да је господин душевно оболео, услед тифусне ватре.

Г. Муановић, није ни био болестан од тифуса, а још мање, да је умно оболео.

Кривица је до репортера, који, подметзуту вест није проверао.

Овим исправљамо нашу јучерашњу вест и молимо г. Муановића да нас извини због ненамерне увреде.

Цигаретле из Румуније

Пре извесног времена, наша влада пручила је у Румунији једну већу партију, око шест наест милиона комада цигаретла разног квалитета и квантитета.

Од те количине, пре неколико дана, стигао је у Ниш један део.

Отпутовала

Госпођице Јованка Светозара Николајевића и Јелена

Кулман, које су се два дана бавиле у Београду, отпутовале су у Скопље, где ће у тамошњој енглеској болници продужити неговање рањеника.

Покушај самоубиства

Јуче по подне, око 3½ часа, покушала је, Илонка Геца, родом из Вршца, продаваца у „Здрављаку“, да изврши самоубиство, испаливши један метак у десну страну груди, из малог Бровинга.

Дело је извршено у шупи. Пренесена је у болницу. Повреда је лаке природе и према том остала у животу.

Узрок је за сада непознат. Држи се, да је због несретне љубави. Изгледа да је умешан и један резервни потпоручник.

Што будемо дознали, јавићемо.

ИЗ НИША

— Са пратње милордне војводе Маргарите Рајла —

Ниш, 11 фебр.

Јуче, 10. фебруара око 10 часова кренуо се тужав спровод из нове гимназије где је болница руске сачететске мисије. У тој болници лежало је на одру мртво тело Маргарите Рајл, која је 8. овог месеца нашла смрт у Сићевачкој Клисури, где је мисија правила излед. Спровод се кретао овим редом: прво је ношем крст, затим свећа и кољиво, за овим четири девојке из мисије носиле су празан сандук, за њима певачка дружина састављена из мисије, затим носиле су отворени сандук са мртвим телом токојне Маргарите Сандук су носили шест људи Био је сав окићен цвећем, за сандуком кола мртвачка са венцима а за колима многобројни поштоваоци покојнички обадва реда.

На опелу је чинио дејствовао нишки епископ са многим нашим свештеницима и руским. После опела на руском језику говорио је г. епископ нишка а пред црквом опростио се један медецинар. Привремено је сахрањена у нишком гробљу.

Покојница је била 23 године и дошла је са руском мисијом да као болничарка помогне болесним и рањени војницима, али је несрећни случај омео у њеном племенитом и узвишеном послу.

Жалећи смрт покојнице пожелимо јој вечан живот у царству небеском.

Тодор.

ПУТ ЗА ЦАРИГРАД

Бомбардовање Дарданела

Искрцавање Савезника

ПАРИЗ, 15. фебруара. Операције противу Дарданела настављају се под добрим условима. Француско-енглеска флота је, пошто је разорила четири утврђења на улазу у Дарданеле бомбардовала утврђење Дардан и батерије на малоазијској страни. Искрцани су одреди и непријатељ је претеран на другу страну места Мендезег.

Операције и неутралне државе

ПАРИЗ, 14. фебруара.

„Тан“ поводом савезничких операција у Дарданелима пише: Никаква препрека неће задржати савезничке флоте на путу за Цариград. Турци већ осећају, да се приближује одсудан час кад ће савезничке заставе лепршати се на Св. Софији, јавити свету за крај турске царевине и рушење немачког престижа на истоку.

Грчка је једнудушна у жељи, да грчка војска и флота узму учешће у овом славном реваншу. Бугарској и Румунији треба друга пут за брз пренос муниције и ратног материјала искрцаваног у Дедеагачу и преношеног турским путем преко Једрена. Ова лекција показује сав интерес Софији и Букурешту од брзог ослобођења мореуза изведеног од оних, који ће дефинитивно осигурати слободан пролаз међународној пловидби. Топовски пуцњи у Дарданелима имали су највећег одјека у Италији. Италијанске амбиције нису ограничене на Јадранско Море. Они су још јаче у источном Средоземном Мору. Операције у Дарданелима имаће огроман утицај на рат и на организацију мира.

„Журнал де Деба“ истиче лукавство „Волфове Агенције“, да обмане јавно мњење неутралних земаља односно заузимања Цариграда од стране Руса и лекцију, коју је сер Едвард Греј дао овој немачкој фабрици лажи. Букурешт, пише тај лист, зна да ће Русија признати евентуално анектирање Румунији аустро-угарских покрајина у којима је у већини румунско становништво и да ће гарантовати слободу румунској пловидби у мореузима. Румунија ће уживати исте трговинске слободе као и савезници, ако се установи таква нарочита комисија Румунија ће у њој бити заступљена. То исто важи и за Италију чија је влада била извешћена о операцијама у Дарданелама. Осигурања односно поновног затварања Дарданела, она ће широко искористити за своју трговину у Црном Мору, предавање страже мореуза новим чуварима и политичку реорганизацију Мале Азије, што ће бити за Италију избор за озбиљну сатисфакцију. Само би још Бугарска имала да се придружи користима од ових промена, ако би се одлучила да напусти пут србце па да шође путем мудрости. Она треба да призна, да је њез гњев оправдан само према Аустријанцима, који су је гурнули да почини све погрешке на чије се последице данас тужи.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са Кавказа

ПЕТРОГРАД, 16. фебруара — Наше кавкаске трупе, оперишући у примору, докопале се јаче пристаништа Копе, које за војничког гледишта има налик важност за Турке. На осталим фронтovima ситуација је неизмењена!

Трчке припреме

СОФИЈА, 16. фебр. — Јављају из пограничних места да Грчка на бугарској граници гомила војску. Услед овога погранично становништво напушта своје домове и повлачи се дубље у земљу.

Поплаве

АГИНА, 16. фебр. — Услед поамних киша, које су последњих дана падале готово у целој Грчкој, реке су се јако излиле и потопиле огромну површину. Било је и људских жртава. Нарочито је поплава направила штете у Тесалији и Каламати, где је неколико села сасвим уништено.

Из нових крајева јављају о огромним сметовима, који ометају правилан саобраћај.

Румунија је готова

БУКУРЕШТ, 17. фебруара. — Влада је у споразуму са главним штабом сазвала десет дивизија под заставу, а сви питомци последње године војне академије упућени су у трупе као официра.

Истовремено министарство војно је позвало под заставу и оне резервне официре, који не спадају по последњем распореду у позване дивизије.

Дневне вести

Краљевић Ђорђе

Из Рима јављају да је Краљевић Ђорђе отпутовао за Француску, где ће се бавити око месец дана.

Генерал По у Петрограду

Прекјуче, стигао је у Петроград генерал По шеф француске мисије, да преда руском цару одличје.

На станици га је дочекала маса света и одушевљено поздравила.

Доктор Морисон

Шеф енглеске мисије у Скопљу др. Морисон, неколико дана се бавио у Београду. Он је посетио нашу престоницу у друштву свога асистента г. Хола и лектора на нашем универзитету Вајла.

Морисон је познат као одличан лекар и научник светскога ауторитета.

Шта сад?

Прес-биро из Ниша умолио нас да доставимо јавности ово:

НИШ, 17. фебр.

Овлашћени смо да изјавимо, да г. Министар Председник у последње време није давао никоме интервју нити пак когод од њега тражио пријем за какав интервју.

Племенити Енглец

Г. Реверан Џон Кулман, брат госпође Кулман, једне од најотменијих сестара из

За отпор

АТИНА, 16. фебруара. — Телеграма из Митилене и Тенедоса јављају да је савезничка флота уништила батерије на Килиб—Бару и на Чанак—Кале и да је приспела близу Дарданела. „Неа Имера“ јавља, да је први контингент експедиционих трупа, које се састоје из Канађана и Сенегелаца под командом генерала Д’Амада стигао пред мореузање.

100.000 Турака под заповедништвом Есад-паше браниоца Јањине налазе се код Галипоља.

Три подводна брода, које је Турска добила од Немачке остали су неспособни и неупотребљени. Турска флота не представља никакав број нарочато што је „Гебен“ озбиљно оштећен.

КЋЕРИ ГРЕХА И ПОРОКА

Први корак у порок

Из греха у порок

— Млади Николић, лекар, налази Невенку, своју сестру познаницу са корза у једном ситану. — Из сажалења раћа се љубав. — Порушени идеали! — Ашасирофа. — Грех се за грехом ваља. —

Овај догађај учинио је јак утисак на лекара Николића. Иако је био мртав уморан и пак није могао ока да сведе. Нервозно је ходао горе доле по соби. Кад кад би застао на сред собе, а затим би опет продужио своју чудну шетњу. Пред очима му је стално лебдела слика Невенкине и његове усне би шапутале: несрећно дете, несрећно дете. Дуго је овако лекар шетао, кад му одједном паде на памет, да је крај Невенкине постеле оставио главног кривца Нулићеву рођу. — Сама помисао да ова хијена може брутално да саопшти Невенки догађај одиграним са њоме натера му крв на очи, и он се у себи ждрпао што није и он остао пред Невенке. Зато се обуке на врат на нос и брзим срцима упути се ставу Невенкином. Као за пакост испут није срео ни један фиксер те му је пут, иако доста кратак, изгледао дуг као гледиш година. Кад је ушао унутра Невенка је још увек савала, ређа, пак, седела је на столицу поред кревета и плакла.

— Да ли је будна госпођица? — упита је лекар
— Није — одговори ова, а затим молећиво га упита.
— А шта је са мојим рођом? —
Лекар је прво погледао

штро. Мислио је да јој каже истину, а и њојзи да припрети. Међутим, пошто је добро размислио увидео је да ће најбоље бити, да се према њој понаша пријатељски.

— Ваљем је рођуку веома рђаво и пренели мога у болницу. Тамо и а свих средстава да му се помогне, и он ће за дан два бити сасвим здрав! Млади је лекар говорио са сигурним гласом и рођа поверова.

— Ви можете ићи да се одморите госпођо, настави лекар, ако ми устробате ја ћу вас звати!

Рођа се повуче и оде у своју собу. Крај болеснице остао је лекар Николић.

Када се сутра дан пробудила Невенка је зачуђено гледала око себе, а затим и своју постелу, на којој је лежала. Налазила се је у соби сама. Проста али чисто бела окречена била је соба. Поред савем обичне постеле стајао је астапац, а на овоме неколико флашина. Невенка је одмах разгледала где се налази. Али због чега? То јој је било нејасно. Међутим болови који је спадоше као и ожиљци, све је то јасно говорило да се коме морао што десити? Бојећи се онога најстрашњег она склони лице рукама и горко зајца. У таквом је положају затекао и млади Николић, који је ушао са младом лекарком, којој је поверио тајну Невенкину. Још ју је замолио, да она као женска пажљиво објави Невенку о свему што се је са њоме десило. Њојзи као женском створу то је много лакше и zgodније.

— Ах, немојте очајавати госпођице Петровићеве, рече лекар улазећи у собу и видећи да ова плаче. Све ће то проћи. За дан два ви ћете моћи да напустите постелу и ову кућу!

— Али господине докторе, дозволите ми, управо објавите где се ја налазим, или још боље, због чега сам јовде. Ја не разумем, али тек нешто слутим. Молим вас као оца, брата, реците ми, али истину, ја је се не бојим. Ја сам издржала већ толико удараца, припрема сам и на највећи ударац! Лекар се сјадепао од туге и сматрајући једно створење:

— Госпођице, вама је потребан мир. Зато се приберите. Чим вам буде боље, ја ћу доћи па ћемо лепо говорити о целој ствари опширно. А ја вас уверавам да вам није ништа. Мала несвестица одлив крви. Али све ће то проћи тако брзо, брже но што мислимо. А сад довиђања. Моја колегиница, госпођица Јовићева биће око вас пазиће вас као сестру! — и пожељивши јој још једном збогом Николић оде да обиђе своје болеснице

— Наставиће се —

САВДУКА МРЉАЧКИХ

има готових свију сорти код
ТИШЛЕРА РАКЕ

Балканска улица бр. 49. (Краљева пи-
вара) код „ЗЛАТНОГ КРСТА“

У БЕОГРАДУ

59

3-7

Чича Панта Костић

преселио је своју радњу од „ВУКА КАРАЏИЋА“

код „Арапина“

МАКЕДОНСКА УЛИЦА

преко целог дана точи се свеже пиво
(чаша 0.20 коггла 0.30 п. п.) велики из-
бор природног пива и српских мезелука.

УСЛУГА БРЗА И ТАЧНА.

36

-3-

С болом у души јављамо свима пријатељима и познаницима да је наш добри и никад непрежаљени

† ЈЕВРЕМ П. СТАШЕВИЋ

трг. и рез. коњич. наредник

преминуо 5. о. м. у Пожези а сахрањен 7. о. м. у свд. гробљу.
Овом приликом сматрамо за најсветију дужност да искрено благодаримо г-ђи Јелици и г. Видосаву Вуковићу и г-ђи Јелени Тановићки из Пожеге који су нам се пријатељским услугама овом приликом нашили а тако исто и свима осталим пријатељима и познаницима који су нам од помоћи и на услузи били.

Г. Милановац, фебруара 1915 г.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга Даница; кћери: Бранка, Рада и Деса; синови: Божи-
дар и Мијодраг са осталом родбином. 1-2

Са болом у души јављамо сродницима и пријатељима да је наша прва радост, наш син

† Сихиша

свршени матурант крагујевачке гимназије

преминуо 4 ов. мес. у 20 години свог анђелског живота.
Благодаримо сродницима, пријатељима и комшијама, који нам се у овој нашој великој жалости најбоље и заједно са нама ожалише нашег милог Сихишу и изјавише нам саучешће усмено или писмено.

ДО ВЕКА ОЖАЛОШЋЕНИ:

Родитељи: Даница и Димитрије Јовановић учитељ; браћа: Богољуб, п.поручник, Обрад, уч. 4. раз. гим., Петар и Миливоје уч. осн. шк.; сестра Јованка уч. 2 раз. гим.; стара-мајке Милица и Ленка; дед Таса; теча Петар Богавић, трг.; тетке: Бисенија, Јула, Љубица; ујаци: Чедомир Теодоровић, свешт. и Милан, механичар и остала родбина.

53

3-3

НОВИ МОДЕ САЛОН ЖЕНСКИХ ШЕШИРА

С. М. Лазаревића — Београд БЕОГРАД КРАЉА МИЛАНА 120.

у дворшту до хотел „Славије“

Отворен је и продаје зимску и прелетњу робу и прима оправке

57

4-5

ШТАМПАРИЈА

Драг. Грегорића и Друга

БЕОГРАД Космајска улица бр 22. БЕОГРАД

Препоручује се поштованом грађанству за израду сваковрсног штампарског посла као: ча-
описа, циркулара, вињета, свадбених позивница, вереничких карти, посмртних листа

Штампарија је снабдевена са најмодернијим новим словима, шарама и ликијама.

Штампарија је снабдевена са четири штампарске машине и две СРЦ МАШИНЕ за слагање, да би могла сваки посао изградити на потпуно
задовољство пошт. своје муштерије.

Израда је чиста и брза, — Цена умерена.